

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR ima vsak dan, razen nedelje in praznikov, št. 170. in 1. in 2. razreda. Cena za eno leto 180 k., polnoletni 90 k., študentski 60 k., mladinski 30 k. Izdajatelj: Dr. Jovan Gjonović, Beograd, Jurišićeva ulica 10. št. 1.

Na vsaki strani TABOR, MARIBOR, Jurišićeva ulica 10. št. 1.

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

Uredništvo: Beograd, Jurišićeva ulica 10. št. 1. Razreda: 1. in 2. Cena za eno leto 180 k., polnoletni 90 k., študentski 60 k., mladinski 30 k. Izdajatelj: Dr. Jovan Gjonović, Beograd, Jurišićeva ulica 10. št. 1.

Na vsaki strani TABOR, MARIBOR, Jurišićeva ulica 10. št. 1.

Leto: II.

Maribor, sobota 30. julija 1921.

Številka: 170.

Pred sestankom skupščine.

Beograd, 26. julija 1921.

Danes popoldne se je vršila seja zakonodajnega odbora pod predsedstvom g. Momčila Ninčiča, ki je bil zopet izvoljen za odborovega predsednika. Seja so se udeležili tudi komunistični poslanci. Minister za notranja dela g. Pribičević je poročal o našem notranjem položaju ter naglašal potrebo, da se podvzamejo ostre mere proti komunistom, ker je dokazano, da ne le izvrševalni odbor komunistične stranke, ampak tudi klub komunističnih poslancev zapleten v atentat. Vlada je še pred sprejetjem ustave namerala izdati zakon za zaščito javnega reda. Naj se poslužim besed pokojnega ministra Draškovića, ki je dejal: »Pri nas imamo še vse polno političnih puhloglavcev, ki si domišljajo, da so najsvobodnejši del človeške družbe, ki menijo, da je vsak ukrep za zaščito države reakcionaren, in da nas sramoti pred vsem kulturnim svetom. Najbolj civilizirani del Evrope ima v tej dobi — ki ni baš najnormalnejša, zakone za zaščito države, in zakon, ki smo ga že prej predlagali narodni skupščini, ni bil nič drugega, kakor recepcija francoskega in švicarskega zakona. Če so mogle te velike demokratske države, od katerih vsaka je bila pribežališče političnih preganjancev, sprejeti zakone za zaščito države in javnega reda, je pač popolnoma nemerno in umestno, da sprejmemo take zakone tudi mi, ki se moramo boriti z notranjimi nasprotniki in sovražniki, kateri so se zvezali z nam sovražnim inozemstvom. Oni bi hoteli s pomočjo sovražnika zrušiti temelje naše mlade države, povzročiti preobrat in uničiti to, kar so cele generacije ustvarile z največjimi žrtvami. Če se tak zakon more nazivati ko reakcionaren, potem mi dovolite, da povem, da sem ponosen, biti tak reakcionar. Iz gotovih vzrokov ta zakon ni bil sprejet, ker se je mislilo, da bo sprejeta prehodna uredba, ki bi bila vzakonjena. Ta zakon je izostal in izdana je bila samo »Obznana«, ki je sprejeta koncem decembra l. l. ter bi bila veljavna do sprejetja ustave. Ta rok pa se je polajšal tako dolgo, dokler ne bo obznana zamenjal zakon. Obznana ima samo deklaratorni značaj, ne predvideva nobenih kazenskih sankcij. Sprejeto so jo samo administrativne oblasti. Po vsem tem pa, kar se je zgodilo, je potreben zakon za zaščito države, ki bo zabranjeval vsako propagando, kakor hoče z nasiljem izpremeniti družabni red in obliko države. Vlada je izdelal načrt zakona, ki bi bil zakon za zaščito države. Ta zakonski načrt se bo predložil zakonodajnemu odboru in bo izza skrajšenega postopanja sprejet v narodni skupščini. O vprašanju, ali bo ta zakon sprejet ali ne, lahko rečem, da je cela vlada solidarna in prepričana, da svojih dolžnosti ne bo mogla izpolnjevati, ako ji narodna skupščina ne bo priznala zakon ki bo ščitil državo in javni red. Besedilo tega zakona je, kakor mislim, že dovršeno in se bo razdelilo članom zakonodajnega odbora. Vlada smatra to zadevo za nujno in zategadelj prosi člane zakonodajnega odbora, da jo z ozirom na potrebno zaščito države in z ozirom na razpoloženje med narodom, ki zahteva iste mere, da se prepreči izpodkopavanje ugleda države in njene zakonite avtoritete, kar najhitreje reši.

Nato je govoril zastopnik komunistov Života Milojković, ki je izjavil, da komunistična stranka, posebno pa komunistični klub njima nobene zveze z dogodki v poslednjih dneh (!) Poziva se na izjavo, ki so jo podali komunisti ob priliki atentata na regenta, v ka-

Seja zakonodajnega odseka.

LDU Beograd, 28. julija. Danes dopoldne je imel seja zakonodajni odsek. Početkom seja je predsed. dr. Ninčič sporočil, da je treba izvoliti novega podpredsednika. Na predlog posl. Miše Trifunovića je bil nato izvoljen za podpredsednika posl. dr. Zerjav. Posl. Jovan Gjonović (republikanec) je stavil nato vprašanje, na kak način se bo razpravljalo o zakonskem načrtu o zaščiti javne varnosti in javnega reda v državi, ki je na dnevnem redu. To je treba vedeti radi člena 133 ustave, ki določa, da se zakoni, ki se tičejo izenačenja zakonodaje ali pa uprave države rešujejo po skrajšanem postopanju. Sodi, da se zakon, ki je na dnevnem redu, ne more obravnavati po členu 133 ustave, ker je to vsekakor nov zakon. Zatem se je izvolil za tajnika poslanec Ljuba Popović. V odgovor poslancu Gjonoviću je izjavil minister Svetozar Pribičević, da stoji vlada na stališču, da naj se zakonski predlog razpravlja po skrajšanem postopanju, kakor je to predvideno v členu 133 ustave. Pravni razlog za to je, da se je ta zakonski predlog raztezal na vso državo in spada radi tega med one predloge, ki se pojmujejo pod unifikacijo zakonodaje. Unifikacije zakonodaje se mora po prehodnih določilih ustave vršiti skrajšanim potem tako, da se skupščina z resolucijo izjavi ali zakonski predlog, ki je bil sprejet v odseku sprejme ali pa ga odklanja. Nato je zakonodajni odsek z večino glasov sprejel stališče vlade, da se zakonski predlog o zaščiti javne varnosti in javnega reda razpravlja po členu 133 ustave. Zatem je pričela načelna debata o zakonskem predlogu. Tajnik je prečital zakonski načrt, ki obsega 22 členov. Komunist Triša Kazlerović je izjavil, da je zakonski načrt, ki ga je vlada pripravila proti komunistom in njihovi stranki, posledica režima Obznane. Če bi ne bilo Obznane, bi ne bilo tega zakona in bi tudi ne bilo atentatov. Zatrjuje, da komunistični poslanski klub absolutno ni bil nič udeležen pri vseh individualnih in terorističnih komplotih, nasprotno je komunistični klub, razumevajoč zelo dobro objektivni in subjektivni položaj v katerem se nahaja naša država in tudi komunistična stranka, stala na marxističnem stališču, da ni nobena individualna akcija in noben teror v času buržujnega režima v stanju, izpremeniti državni sistem. To velja tudi glede atentatov. Vsak atentat prinaša še hujsko reakcijo kakor je bila poprej. Vsak atentat škoduje neposredno ali posredno več ali manj onim razredom, radi katerih blagostanja je vzel kak posamezni človek v roko revolver ali bombo, da se maštuje nad buržujno stranko v osebi posameznega človeka. Mi smo to pojmovali že za proglasaenje Obznane, ko še ni bilo nobenega atentata na kakovo osebo. Jaz v svojem govoru ne podajam nobene izjave, s katero bi hotel prepričati, da se mi kesamo, ker se nimamo ničesar kesati. O tem se boste prepričali, ko ne bo več obstojala komunistična stranka, kakor tudi pri sodni razpravi. Komunistični klub, kakor tudi

Pred izročitvijo Pečuja.

DKU London, 27. julija. »Times« razmišlja o trianonski mirovni pogodbi, čije ratifikacija je bila včeraj zaključena ter pravijo, da ne-le optimizem, temveč tudi že samo mirno presojanje položaja vzbuja zaupanje, da bo trianonska mirovna pogodba pospešila mir v Srednji Evropi, od katerega je odvisen ne-le procvit posameznih držav, temveč v širjem smislu tudi procvit celega kontinenta. List dostavlja, da se bo izročitev

komunistična stranka ni imela nobene zveze s tem vprašanjem in zato komunisti tudi ne nosijo nobene odgovornosti. — Minister Pribičević je odgovoril, da so vsi oni, ki so bili sedaj zapleteni v atentat, govorili tako, kakor poslanec Kazlerović sedaj, češ da so samo idejni boritelji in da niso povzročitelji atentatov, ker so nasprotniki takih dejanj. Pozneje pa je prišlo do priznanja, da so bili soudeleženi ali pa da so bili izvršitelji atentatov. Govornik se čudi, da more Kazlerović v tako resnem času govoriti na tak način. Vsekakor mora Kazlerović priznati, da stoji na eni strani v vsej naši državi fronta vseh drugih strank, dočim stoji na drugi strani fronta boljševizma. Cudi se tudi, kakor je mogel Kazlerović vmešavati v svoj govor razredni boj in spravljati v zvezo komuniste s socialisti, ker je vendar znano, da so socialisti vseh kulturnih držav na strani onih elementov, ki so za spoštovanje reda v državi. Poslanci, ki so imeli priliko zasledovati pisanje komunističnih listov v naši državi, izjave komunističnih govornikov na njih kongresu in tudi poslušati govore komunističnih poslancev v parlamentu, bodo vedeli, ali so komunisti govorili, da hočejo mirnim putem preobraziti človeško družbo in red v njej, vedo pa tudi ali niso govorili, da hočejo to doseči samo s krvavo borbo in diktaturo, ki jo hočejo uvesti. Na kongresu v Vukovaru se je govorilo, da se more samo s krvavo revolucijo in diktaturo priti do ustitvitve njihovega reda. Ze sam pojem diktatura proletarijata predstavlja krvavo revolucijo, ker do diktature se ne more priti drugače kakor z revolucijo. Marx ni proglašal nobene diktature proletarijata. Nikjer v njegovih delih ne stoji ničesar, na kar bi se mogla sklicevati diktatura proletarijata. Pričakoval je, da bo Kazlerović izjavil, da komunistična stranka noče z nasiljem doseči izpremembe državnega reda, marveč z zakonitim bojem in da bo v dokaz temu glasoval Kazlerović za zakonski načrt, ki je naperjen edinole proti onim, ki so za nasilno izpremembo državnega in družabnega reda. Ako Kazlerović ni za to, da se nasilnim putem izpremeni družabni red — in ta zakon daje zaščito mirnemu in rednemu načinu izpremembe v družabnem redu — potem bi moral dokazati, da je tudi sam za take izpremembe, ter bi moral glasovati za ta zakonski predlog. Tako izjavo je minister pričakoval. Izjavil pa je predgovornik, da je proti poostitvi kazenskega zakonika za pobijanje terorističnih organizacij anarhistov in komunistična propaganda ni nič drugega, kakor edinole propaganda anarhizma. Mi smo v svojo ustavo uvedli režim, ki zahteva spoštovanje državne organizacije in predvsem splošne volilne pravice. V Belgiji se uporablja proti komunistom zakon o pobijanju anarhizma iz leta 1908. Tudi naš prvi člen ni nič drugega kakor prepis ameriškega zakona. Poslanec Kazlerović pa hoče povedati, da je v Ameriki isti režim, kakor v bivši carski Rusiji. (Seja se nadaljuje)

obeh pokrajin, kakor to določa mirovna pogodba, izvršila brez odlašanja in na miren način. Nujno potrebno je, da se določila mirovne pogodbe brezpogojno izvršujejo. Ako Madžarska lojalno izroča Zapadno Ogrsko, tedaj zasluži, da se njena dobra volja vpoštevata tudi v pečujanskem vprašanju. Tudi tukaj ni povoda, da bi moglo priti do kakih konfliktov.

teri principijelno obsojajo atentat. — Zahteval je nadalje, da naj vlada ugodno zahtevam delavstva glede izboljšanja materialnega stanja, ker smatra, da izhaja teroristični pokret baš iz tega, ker delavski sloji niso materialno osigurani (!)

Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja se vrši v četrtek.

Madžarska proti Mali antanti.

Budimpeštanski poročevalec »Prager Presse« objavlja pod naslovom »Razmerje Madžarske do inozemstva« zanimivo razmišljanje o prizadevanjih Madžarske, da bi stopila v zvezo z drugimi državami ter na ta način ustvarila ravnotežje Mali antanti. Ker ravnokar stopa v veljavo trianonska mirovna pogodba in stojimo pred razmejitvenim delom na jugoslov.-madžarskih mejah, se nam zdi umestno, da damo naši javnosti priložnost, spoznati nekoliko bližje zunanjepolitična stremelja one Madžarske, ki je in ostane še dolgo smodnišnica Srednje Evrope.

»Prager Presse« piše: »V zadnjih dneh se (v Budimpešti) govori zelo mnogo o prizadevanju Madžarske, da bi osnovala slično zvezo kakor je Mala antanta, katere naloga bi bila, zmanjšati pomen Male antante. Samoumevno je, da Madžari z jako neprijetnimi občutki zasledujejo vedno večji vpliv Male antante, da hočejo prebiti njen krog in navezati vezi z nekaterimi na periferiji ležečimi državami.

V prvi vrsti mislijo na Nemčijo, ziroma na tamošnje reakcionarne kroge, ki se nahajajo v dobrih odnosih z madžarskimi reakcionarci. Pred vsem goje to koalicijo Karlisti in med njimi najbolj stranka Andrassija in Friedricha. Friedrichova stranka pravi nič ne prikriva svojih načrtov in nje no zborovanje dne 16. julija v redutni dvorani v Budimpešti je bilo odkrita manifestacija za zblizanje z Nemčijo. To, da v Nemčiji vedno bolj napredujejo napredne struje, pa madžarski reakcionarci omalovažujejo. Oni trdno upajo, da bodo vedeli pruski junckerji z močno roko ustvariti tisti red, kakor so ga ustvarili madžarski magnati.

Druga madžarska orientacija sondira na Poljsko. Madžarski magnati računajo s poljskim plemstvom in s starimi tradicijami poljsko-madžarskega prijateljstva. Predvsem pa bi se morala Madžarska nasloniti na državo, ki bi ji pomagala zopet na nogo. Tega pa ne more niti Nemčija niti Poljska. Vsled tega je treba govorice o zvezi proti Mali antanti označiti kot pobožno željo gotovih madžarskih krogov, ki se pa ne bo mogla izpolniti, ker nima pravnega razvoja in ker nasprotuje dejstvu. Madžarska išče po potrebi stike z nekaterimi državami Velike antante, zlasti tam, kjer pričakuje ceni kredit in politično podporo. Pred vsem pride v poštev Francija, kjer Madžari najdejo precej lepe ponudbe, pazljiva ušesa in odprta vrata. Hege-düs je postavil v budget za l. 1921-22 dva milijona frankov in 150.000 funtov šterlingov za kritje obresti inozemskih posojil. S tem je hotel pomiriti in si pridobiti zaupanje upnikov.

Grška je za Madžarsko druga Poljska. Povrtek kralja Konstantina je madžarskim karlistom lahкотon vzorec za povratak Karla Habsburga. Zveza z Grško bi v slučaju habsburškega povratka precej razbremenila na jugu. Težkoče Grčije v Mali Aziji in stališče Jugoslavije — Madžarom predobro znano — ne priporočajo preveč te orientacije, ker bi Madžarom prinesla malo koristi, tem več pa škode.

V poslednjem času se je iz tzv. turskega gibanja razvila orientacija

zvezi vseh narodnosti turanske rase. Ljudi tukaj je krščanski kurz oni, ki organizira zvezo Turancev. Sanjari se o 160 milijonih turanskih pripadnikov ter o njihovi pomoči pri vzpostavitvi Velike Madžarske, ki bi segala od Karpatov do Adrije (!) in bi štela kakih 80 milijonov Madžarov (!). Madžari, katerih prvotna pripadnost je pravljica in nejasna, iščejo sorodne narodnosti, na katere bi se lahko naslonili. Pot k temu so napravili še Nemei in se giblje v smeri proti jugo-zhodu. V prvi vrsti so to Bolgari, na katere se Madžari zanašajo in kjer jim gredo na roko zlasti agrarni krogi. Problem je povsem lahek: te stike hrani in vzdržuje sovraštvo proti Srbiji. Dalje prihajajo v poštev Turki, posebne simpatije uživa Kemal-paša. Sovraštvo med Turki in ostalimi balkanskimi narodi ter naspetja med Turčijo in velesilami pa trenutno ne dopuščajo, da bi se mogli Madžari odprto nasloniti na Turčijo. Sanje in stremiljenja Madžarov gredo še dalje v tej smeri in sicer v Indijo, kjer že računajo s tem, da se bodo Indijanci uprli angleškemu gospodstvu.

Čprav se Madžari dobro zavedajo, da je to zgolj fata morgana, vendar skušajo v spoznanju lastne slabosti zanesiti med sosedne države intrige, hujšajo narod proti narodu in z vsemi sredstvi delujejo za oslabiljenje pomena in složnosti Male antante. Radi tega ni treba, da bi pripisovali tem načrtom posebno važnost, vendar pa je najboljša obramba proti njim v tem, da utrdimo na znotraj lastno državo, zmanjšamo strankarske boje in delamo več kakor doslej za interese skupnosti.

Notranja in zunanja politika.

* Zakon o zaščiti države je bil sprejet v prvem čitanju na četrtkovi seji zakonodajnega odbora. Prvotno razglašeno besedilo je nekoliko spremenjeno. Tako se je na pr. kazni 20-letne ječe spremenila v smrtno kazn. Komunistična stranka se ukine z zakonom. Vsaka komunistična, anarhistična ali teroristična propaganda se kaznuje s smrtjo, v manj težkih slučajih v 20-letno ječo. Tudi umor oblastnih organov in političnih oseb se kaznuje s smrtjo. Pričakovati je, da bo tudi parlament izpremenil še nekatere točke.

* Pašičev predlog proti komunistom. Ministrski predsednik Pašič je predlagal vladam Češkoslovaške, Romunije in Italije, naj se sklene skupna konvencija za pobijanje komunistične propagande.

* Boj proti komunistom na Češkem. Nedavno so češki listi objavili, da komunistična stranka na Češkoslovaškem dobiva ogromne svote denarja, zlata in raznih dragocenosti. Na to je izvršilni odbor stranke dementiral to

vest in izjavil, da komunistična stranka ni prejela iz Moskve denarja. „Pravo Lidu“ pa vztraja pri svojem razkritju in trdi, da je stranka dobivala denar iz Moskve, toda ne potem izvršilnega odbora, ki je izvoljen in javno znan, temveč s posredovanjem tajnih izvršilnih odborov, čijih članov nikdo ne pozna, celo najožji krog strankinih pristašev ne ve za njihova imena. Taki nezakoniti komunistični tajni izvršilni odbori so diktatorji v komunističnih strankah. Njih imenuje moskovska centrala in jih postavlja pod nadzorstvo svojih emisarjev.

* Bolgarsko časopisje o romunsko-jugoslov. konvenciji. Vsi bolgarski listi komentirajo konvencijo, ki je bila sklenjena med Jugoslavijo in Romunijo in ki ima za Bolgarijo veliki politični pomen. Tako piše „Nezavisnost“, organ prejšnje skupine Radislavova, ki se nahaja sedaj v opoziciji, da Bolgarija s tem, da je mirovno pogodbo podpisala, ni prevzela dolžnosti, mirovno pogodbo izvršiti. Bolgarija danes vodi politiko miru in je v vojaškem oziru najibikejša država na Balkanu. Bolgarija je v vojni izgubila svoje iluzije. Ideali razoroževanja in Zveze narodov so samo zmote. Pogodba med Romunijo in Jugoslavijo je za to najboljši dokaz. Ako ne bi došla mislija Grozdova, bi ostala pogodba še dolgo časa tajna. Sedaj so se pa Bolgariji sovražne države poslužile te pogodbe, da bi jo ustrahovale. Konvencija dokazuje, da se bolgarska vlada zama trudi za zblizanje z Beogradom in da sedanja smer bolgarske zunanje politike ni pravilna.

* Prijazni Vatikan. Poročali smo že o predlogu poslanca Ščka, da se za jugoslovenske pokrajine v Italiji imenujejo samo jugoslovenski škofje, ki bodo podložni naravnost papežu. Italijansko nacionalistično časopisje ostro napada posl. Ščka in pozivlja kurijo, naj ne gre na limanice tej protitalijanski in protidržavni akciji. Menimo, da je to svarilo nepotrebno, ker vsi poznamo, kako Vatikan ljubi Slovane zlasti še Jugoslavijo. Najnovejši dokaz te ljubezni: Jugoslovenska vlada je zaprosila Vatikan, naj bi se sedež barskega škofa premestil v Beograd. Papeška kurija pa je to prošnjo odbila. Vzrok lahko hitro uganemo: Vatikan želi, da bi bil barski škof kar najbližje italijanskemu vplivu.

* Sestanek Masaryk-Heinisch. Prški oficijozni „Večerni list“ prinaša povodom sestanka med prezidentoma Masarykom in Heinischem uvodnik „Dobri sosedje“, v katerem se zavzema za dobre odnose med Češkoslovaško in Avstrijo. Sestanek Masaryka in Heinische je znamenje dobre volje, ki vlada na obeh straneh. Cimprej bodo odstranjene prometne nerednosti, ki jih je povzročila vojna, tembolj prijateljski bodo odnosi med obema republikama in tem preje se bomo približali onim gospodarskim razmeram, ki so vladale pred vojno. In to mora biti cilj vsakega razumnega državnika.

»Mož!« je vpil kolega. »Prijatelj, polkovnik in govornik! Je li mogoče? Vi ležite in spite, medtem ko vas obkroža strahovita nevarnost!«

»No, kaj pa je? Se je užgal kateri mojih parnih mlinov? Koliko mrtvih je pri tem? Ali pa se je podrla vojašnica naše stotnije?« je vprašal polkovnik z onim mirom, ki je lasten vsem pobožnim.

»O, za take malenkosti se ne gre. Vaš sinček, Vaš mali Hiram je aretovan. Aretovan od policije!«

»Drugega nič?« se je posmejal mr. Loaf. Najbrže bode nespornost. Kaj pa naj bi zakrivil? Mogoče je ustrelil kako mačko. Kvečjem je preluknjaj glavo kakoga zamorskega pobalina!«

»Ako bi bilo samo to! O, vi niti slutite ne — oh, grozno. Govorite! S pripravljeni, in ali naj vam dam cel naboj?«

»Pripravljen sem. Zakaj je bil aretovan?«

»Radi kupčije z žganjem!«

»Z ž-ž-ž-g-g-g—? Brat, vi izgovarjate to strašno besedo — jaz ne morem. Kap me —.«

Uničen se je zgrudil pekovski mojster na stol. Njegov drugači roznati obraz se je spremenil v pepelnato kolobraturo. Medlo se mu je. Ni bil nikakor

* Konsolidacija Slovaške. „Agramer Tagblatt“ prinaša pismo svojega praškega poročevalca, v katerem opozarja na dejstvo, da konsolidacija političnih razmer na Slovaškem vedno bolj napreduje. Se pred kratkim časom, komaj pred enim letom, so bili mnogi Madžari in Nemažari prepričani, da je češkoslovaška republika na Slovaškem vsaj v sedanjih mejah nemogoča. Na Slovaškem je bila cela vrsta političnih strank in struj, ki so se odprto in z vso odločnostjo bojevale proti češkoslovaški državni ideji. Neoprecenljivo uslugo je storil državni ideji minister za Slovaško dr. Micura, kateri je z močno roko posegel v te razmere. Od tistega časa se te razmere stalno obračajo na boljše. Markantno ilustracijo podaja slučaj Felčan. 26-letni ključničarski pomočnik je bil v času socijalistične vlade na Slovaškem diktator. Iz svoje rezidence Hlohovec je obvladal s pomočjo rdeče garde vso okolico. Zadrževal je, da mu mora veliki župan predlagati svoje akte v podpis, sklepal je trgovske kupčije in izkultiral ljudi, kakor se mu je zljubilo. Ko je nekega dne dospel v Hlohovec češkoslovaški minister za Slovaško, mu je poslal Felčan svoj avto in se razgovarjal z njim, kakor da bi bil minister ali kaj podobnega. . . . Danes sedi Felčan v zaporu in se bo moral zagovarjati radi nekaterih „nepolitčnih“ podrobnosti svojega „vladanja“ v Hlohovcu. Danes vse stranke na Slovaškem naslanjajo svoje programe in agitacijske posle na osnovo državne ideje. Državna ideja se je na Slovaškem v zadnjem času zelo ojačila, učvrstila ter napreduje z velikimi koraki. Najboljši dokaz za to je kooperacija slovaške ljudske stranke s češko ljudsko stranko. Obe stranki nameravata tvoriti v češkoslovaški zbornici nekako federacijo in nastopati skupno. Vkljub temu pa njeni voditelji še vedno stoje na stališču, da Cehi in Slovaki niso en narod, temveč dva bratska naroda.

* Češko-poljsko zblizanje. Kakor smo že poročali, je češkoslovaški minister za trgovino Hotowetz odpotoval na Poljsko. V Varšavi so mu priredili veličasten sprejem; bili so navzoči zastopniki najuglednejših gospodarskih korporacij. Ministra Hotowetza je spremljal poslanec Maxa in legacijski svetnik Dvoraček. Goste je pozdravil podpredsednik trgovsko-industrijske in rudokopne centralne zveze Popowski. Nato so sledila vprašanja o stanju industrije in dela v Češkoslovaški, na katera so dobili povoljne odgovore. V soboto se je podal minister Hotowetz na Poznanjsko, kjer so ga sprejeli zastopniki ministrstva za trgovino in češkoslovaški konzul dr. Glos. Tam si je Hotowetz ogledal več zanimivih industrijskih podjetij. Dopoldan je priredil minister Marijan Seyda diner, na katerem je govoril o pomenu češko-poljskega zblizanja. Minister Hotowetz je v svojem govoru obkrdoval, da so vsa poljska mesta izgubila nemško lice in omenil, da sta si Poznanjsko in Češkoslovaška tako glede preteklosti,

kakor tudi v delovni metodi sorodni. Lokalno časopisje je došlece pristrano pozdravljalo. Poljski zunanji minister Skirmunt je napram časnikarjem izjavil, da bo s prihodom češkoslovaškega trgovskega ministra, dosežen gospodarski sporazum med obema državama. Definitivna trgovska pogodba bo sklenjena koncem septembra. Pri tem je povdarjal, da mora biti trgovska pogodba paralelna s političnimi pravci.

* Grki zmagujejo. Zadnjih deset dni je nastopil na maloazijskem bojišču važen preobrat. Poročila o turških zmagah so postajala vedno redkejša in na mesto njih so Grki spuščali v svet arlarmantne vesti o svojih zmagah. Danes je že položaj jasnejši: grška vojska si je celo opomogla in zadaje Kemalistom udarec za udarcem. Tako poroča „Havas“ dne 26. t. m. preko Aten, da so Grki prebili sovražno fronto, odrezali angorske čete od Konija ter združili severno in južno armado. Druge vesti zatrjujejo, da se je Kemal-paša preselil iz Angore v Sivas. Značilno je, da so istočasno z napredovanjem grških čet prenehale tudi znane intervencije angleške in francoske diplomacije. Vzrok si lahko razlagamo. Antanta počakala, kdo bo končni zmagovalac. Ako zmagaja Konstantin, utegne postati tako dober prijatelj zapadno-evropskega imperijalizma, kakor bi bil kmalu postal angorski Kemal-paša, da se ni kolo vojne sreče zavrtelo v nasprotno smer. . .

* Tudi Španka ima politično smolo. Kakor poročajo vesti iz Madrida, je španski poraz v Maroku mnogo težji, kakor se je prvotno poročalo. Z nervozno naglico pošilja Španka ojačanja, zlasti topništvo, aeroplane in inženirske čete. Po izjavi vojnega ministra je Melilla popolnoma odrezana od ostalega sveta. Čete v Seleanu so uničile vse material, posebno aeroplane, da ne pridejo v roke ustašev. Vsled tega Španjolci v Maroku nimajo niti enega aeroplana. Ministrski svet je sklenil, da cenzurira vsa poročila iz Maroka in da dovoli objavljati samo uradno vojno poročilo. Vrhovno vodstvo je prevzel general San Georgis, ki predvsem utrjuje mehiške utrdbe. Ostanki vojske generala Sylvestra in Navare so popolnoma odrezani od Melile in se nahajajo v težkih borbah vstaji. Njihov položaj je zelo opasen, ker jim primanjkuje municije. Španjolci so izgubili okoli 5000 mrtvih, ranjenih in ujetih.

* Anglija in Egipt. Angleški kralj je sprejel v Buckinghamski palači v Londonu člane egiptovske delegacije, katero vodi Adly Jeghew-paša. Kralj se je z njimi zelo pristrano razgovarjal in se izrazil, da upa, da se bo po pogajanju, ki se vodi med vlado in to delegacijo, dosegel sporazum, ki bo zadovoljil oba dela. Adly-paša je izjavil, da tudi on to upa in deluje samo v tej pravcu.

BERGES:

Slučaj Loaf.

(Amerikanska humoreska). — Prevajal: Pikaon (Dalje.) (11)

Mali Hiram je še vedno držal usodepolno steklenico v roki. Začuden je pogledal uradnika, in videlo se mu je, da je zelo blizu joku.

»Dobro toraj, Hiram Loaf, ker je smatrati tvoj molk in zadrego vznikaču, je nadaljeval policist, »in nimaš toraj nikakega obrtnega lista, tedaj te vretiram stem v imenu postave radi nepostavne prodaje žganja. Pridi, sle-di mi. Vidva, gospoda Rev. Mason in profesor Crowley iz Bostona, mi sledi-ta kot priči.«

Po teh besedah je prijel uradnik otroka, ki je padel v sree segajoč plač in odkorakal k centralnemu policijske-mu uradu.

O vsem tem dogodku ni imel ne-srečni pekovski mojster najmanjšega pojma; spal je spanje pravičnega in niti težke sanje mu niso dale slutiti tega groznega incidenta. Komaj deset minut po odvedenju malega trgovca z žganjem je udril neki polkovnikov prijatelj v pekarno in klical kakor stekel hišnega gospodarja. Besnenje je alar-miralo celo hišo in kmalu je dospel za-veljeni na lice mesta.

sa, dokler se ne razkrije celo izdajstvo in izdajalec uniči.

Kakor je že bila zadeva in katere ga mišljenja je moral biti sodnik o tem dogodku, na vsak način se je moral ravnati po zakonu države, ki ukazuje zatvoritev »trgovca brez obrtnega lista« v preiskovalni zapor. Obe priči morajo biti na razpolago sodnemu dvo-ru do glavne obravnave. V tem smislu je stopil tudi sodnik v stik z gg. Rev. Morton P. Mason in misijonarjem profesorjem Crowleyem, oba iz Bostona. Gospoda sta izjavila, da sta namerava-la pravzaprav takoj odpotovati v do-movino, ker je misijonsko delo v tem okraju že dokončano, ampak v intere-su dobre stvari bi podaljšala svoj od-hod do glavne obravnave. Zadovoljila bi se z pristojbino treh in pol dolarjev, kako jo dobiva priče v tem slučaju. Ko se je storil v tem pogledu sporazum, sta se podala oba pobožna moža, spre-mljena od vpludnega policijskega rav-natelja, proti izhodu. Na hodniku je stopil k Rev. Masonu dolg, sivolas mož in se mu odkril. »Sir!« je rekel, med-tem ko si je nestrpno popravljal lasa, »ni so bili nenavadno gladki — vzrok ni bil takoj umljiv, »sir, ravnokar sem prišel in sem toraj slišal le odzovek te obravnave. Je li res, da osumljate pol-kovnika Loafa tajne prodaje žganja?

Zanimivosti.

Izumiranje afriških plemen. Anglež Moyrod, ki je bil 19 let zaposlen pri angleškem kolonialnem uradu v Afriki, se je pred kratkim vrnil s svojega potovanja. Izjavil je, da na svojem potovanju ni doživel nič posebno pustolovskega, dasiravno se je največ kretal med kanibalskimi plemeni. Pri sebi ni nosil niti samokresa, temveč samo par dobrih pušk, da se je obranil zverjadi. Moyrod pripisuje spopade potnikov s plemeni samo njihovi neizkušnji in surovosti. Januarja 1920 je začel svoje potovanje preko Afrike iz Librevillea na obali francoske Afrike. Ozemlje med od Francozov zaselenim severoafriškim teritorijem in južno obalo je nekaj skupni grob izumirajočih plemen. Pesek Sahare se že dalje časa neprestano pomika proti jugu in njemu se umikajo tudi afriška plemena. Kakor hitro pridejo na francosko področje, jih obkolijo močnejša plemena in tako med njimi polagoma propadajo. Ne dajo jim dela; trpe veliko pomanjkanje in od preslabe prehrane umirajo. To je jako značajan slučaj nekakega samomora celega plemena, kakor ga ne najdemo nikjer drugod na svetu. Moyrod je našel celo plemena, katerih žene se absolutno vzdržujejo materinstva. Pri drugih zopet je načelno strogo prepovedano skleniti zakon. Mržnja do življenja je tako velika, da je morala francoska vlada nekatera plemena prisiliti, da goje več živčnih plodov, ker bi drugače od lažjega pomrli. Moyrod pripisuje to mržnjo do življenja v prvi vrsti dovozu evropskega alkohola ter boleznim, ki so importirane iz Evrope in drugih delov sveta. Potem takem je evropska kultura prinesla afriškemu narodu več nesreče kot sreče.

V nedeljo na Sokolski zlet k Sv. Jakobu v Slov. gor.!

Dnevna kronika.

Maribor, 29. julija.

Sprememba v odgovornem uredništvu. G. prof. Voglar je odložil odgovorno uredništvo našega lista. Za njim prevzema odgovorno uredništvo g. Rudolf Ozim, član uredništva. G. prof. Voglarju izrekamo ob tej priliki iskreno zahvalo za njegovo delovanje v dobi vršenja poslov odgovornega uredništva.

Pijača? — zadeva me, da povem resnico, zelo zanima. — »Tako je, kakor pravite, tujec,« je odgovoril spoštovani duhovnik. »Ampak kedo ste, da me brez posebnega nagovorite? Jaz sem pastor Mason iz Bostona.« — »Ah, kako se vam godi častitljivi. Jaz sem mr. Stupid. Ulisei Stupid, star vojak (pri tem si je pogladil lase in sedaj se je zdelo popolnoma naravno, da mu je manjkalo uho) in sedaj detektiv.« — Tako, vi ste detektiv.« — »Da gospod, in prekleto prekanjeni, kot jih le stopa med Newyorkom in San Francisco.« — »No, reseli me, da sem se seznanil z vami. Ako vas bodem kedaj rabil, bodem prosil za pomoč. Kakor vidim, imate tudi moder trak? Pokrite se, vam pravim, in opustite ta trikrat prokleti alkohol, kajti drugače, resnično! se pogreznete v peklenko močvirje.« — »Hu, kako strašno!« se je smejal mr. Stupid. »Gospod pastor, saj pripadam protitemperenčni stranki, koje govornik je moj šef, in hitim, da mu sporočim o slučajju poglavarja naših nasprotnikov.« — »No tedaj, dobro se smejte, gospod detektiv!«

Ustni referendarja Masona sta se stisnili v porogljiv posmeh, ko je pogledal za detektivom in enako tajinstven obraz je bil tudi »profesorja« Crowleya. V prihodnjem trenutku pa sta se okrenila k vratom in izginila. — Tudi mr. Phelps, sodnik, se je oddaljil. Hiram, trgovec žganja, je bil odveden v celico, in uradniki so se vsedli zopet v pisalnik mizam, kakor da se ne bi nič dogodilo.

(Dalje prihi.)

— Shodi in sestanki JDS odpadejo v soboto in nedeljo zaradi odsotnosti ministra dr. Kukovca, ki ostane zaradi zasedanja parlamenta še nekaj dni v Beogradu.

— Nemci rovarijo dalje. K notici pod tem naslovom v četrtkovi številki »Tabora« nam g. polkovnik Jakovljevič potom svojega adjutanta sporoča, da se ni pri njem zglasila nobena deputacija.

— Odvetnik dr. Juritsch in zemljišna posredovalnica Scheidbach (Rapid). V Gosposki ulici se nahaja zemljišna posredovalnica »Rapid«, last Nemca, nemškega državljana Scheidbacha, ki v zvezi z odvetniško pisarno istotako zagrizenega Nemca dr. Juritscha, skrbi za varstvo germanskih interesov v Mariboru in sploh v našem obmejnem ozemlju. Oba skrbita za to, da se osredotoči vsa prodaja nemških hiš, zemljišč in posestev v Scheidbachovi posredovalnici, in da se kupne pogodbe sklepajo v Juritschi tudi za to, da se hiše, zemljišča in tischevi pisarni. Razen tega pa skrbi posestva Nemcev oddajajo če le mogoče zopet Nemcem, če pa se oddajo Slovincem, oziroma Jugoslovenom, jih morajo ti mnogo dražje plačati. Znani so slučajji ko sta Slovincem zvišala določeno ceno za stotisoče, da celo za polovico. S posredovanjem pa se bavi na drugi strani tudi dr. Juritsch sam. Tako skrbita omenjeni pisarni na eni strani za »nemške interese« v škodo naših ljudi, na drugi strani pa si kopičita ogromne zaslužke istotako v škodo naših ljudi. Čudno je, da se pri nas še vedno pušča našim sovražnikom mastno izkoriščevanje z novimi razmerami v škodo narodnega življa.

— Izzivanje. V Frančiškanski ulici št. 17 stanujoči Ferdo Rogar je imel sliko Habsburžana Franca Jožefa in cesarice Elizabete z družino tako namerščeno v svoji sobi, da se je videla tudi s ceste. Ker slike kljub opominom ni odstranil, mu jo je policija zaplenila.

— Uvedba potnih legitimacij. Vlada je odredila, da mora vsak potnik, kadar odide iz kraja svojega stanovanja, imeti od pristojne potne oblasti izdano potno legitimacijo, ki velja mesec dni. — Čemu zopet to?

— Poskus atentata na Pašica. Beograjska policija je aretirala 4 osebe, ki so pripravljale atentat na ministrskega predsednika Pašica. Ker jim ni uspelo, da bi izvedli atentat v bližini njegovega stanovanja, je skušal nek atentator priti v palačo ministristva. Tam pa so ga pravočasno zadržali in aretirali.

— Mariborski grad je kupil od barona Twikla trgovca Berdaja za 2 milijona kron. Grajska klet ostane tudi nadalje najemniška last g. Valjaka.

— Tobak bo cenejši? Kakor poročajo beograjski listi, namerava uprava državnih monopolov znižati cene tobaku za 25 odst., kar bi bilo vsekakor prijetno presenečenje za vse kadilce.

— Gasilci, ki se udeležijo 50-letnice zagrebškega gasilnega društva dne 15. avgusta 1921 imajo na vseh progah drž. in juž. železnice ugodnost polovične železniške vožnje proti društveni izkaznici, ki jo mora na dan slavnosti vidirati zagrebško gasilno društvo.

— Požarna bramba na Pobrežju priredi v nedeljo, dne 7. avgusta pop. na vrtu gostilne Rojko svojo letošnjo poletno veselico s plesom in umetnim ognjem. Svira tamburaški zbor »Svoboda« iz Maribora. Začetek ob 15. uri. Vstopnina 2 dinarja.

— Dar. Vesela družba je nabrala dne 25. julija na proslavi imendana gospe Ane Köstl 120 K in darovala požarni brambi na Pobrežju, za kar se vodstvo najtopleje zahvaljuje.

— Služba občinskega tajnika je razpisana v občini Pobrežje pri Mariboru. Ponudbe na tamošnji občinski urad.

— Naše poslaništvo v Berlinu. Naša vlada je kupila v Berlinu palačo za 810.000 dinarjev. V tej palači bo nastanjeno naše berlinsko poslaništvo.

— Prvo grozdje se je pojavilo na zagrebškem trgu. Cena je silno visoka — kg. 80 K.

— Revizija gostilniških koncesij. Novi mestni svet namerava izvršiti strogo revizijo vseh gostilniških koncesij v mestnem področju. Gostilniške koncesije so se namreč izdajale tudi ljudem,

ki imajo zraven tega še razne druge obrti. Pri tej priliki bo rešeno tudi vprašanje, ali smejo imeti pivovarne po več koncesij, katere potem oddajajo poljubnim ljudem brez strokovne izobrazbe.

— Zdravniško predavanje v Celju. Zdravniško društvo v Mariboru priredi v soboto, 30. t. m., ob 16.30 uri v osnovni šoli v Celju demonstracijski večer. Po demonstracijah predava docent dr. Ivan Matko o osnovnih principih moderne razdelitve nefritid. K predavanju se vsi zdravniki vabijo.

— Tatvine rib. Vsled velike suše je voda v potokih v mariborski okolici zelo padla. Ribe so vsled vročine omamljene. To priliko izrabljajo ribji tatovi, ki jih pridno love in prodajajo. Najboljši dokaz za to so obilne ribje pojedine, ki jih prireajo mariborski gostilničarji. Opozorjamo občinstvo, naj bo pri nakupu rib previdno, da ne bo prišlo z oblastjo radi soudeležbe ribje tatvine oz. nakupa ukradenega blaga v konflikt.

— Pomoč invalidom! Svetovna vojna je zapustila v Sloveniji okroglo 40.000 vojnih invalidov, vdov in sirot, za katere država ne more v zadostni meri skrbeti. Prepričani sami sebi in zaupajoč v moč organizacije so si ti nesrečneži ustanovili močno skupno organizacijo, ki se razteza na celo kraljevino, ima svoj glavni sedež v Beogradu, obastni odbor v Ljubljani, poverjeništa na sedežih okrajnih glavarstev in podružnice v vseh večjih krajih. V tem Udruženju vojnih invalidov, vdov in sirot je organiziranih že dve tretjini vseh nesrečnežev, malodane vsi invalidi in večina vdov in sirot. Udruženje stremi pred vsem za tem, da pripravi vsakemu članu njegovim zmožnostim primeren zaslužek, da navaja člane k delu in izločuje one, ki žive v krivem mnenju, da jih mora država rediti, če tudi so delazmožni. To se mu je tudi v veliki meri posrečilo. Večina teh nesrečnežev je dobila s pomočjo organizacije stalne službe, zelo veliko jih ima dober zaslužek kot spremljevalci transportov v tu in inozemstvu. V tem oziru gre mariborskim spedijskim tvrdkam posebna zahvala. Na priporočilo pokrajinskega odbora v Mariboru in ljubeznivo posredovanje policijskega komisarijata so jemali svoje spremljevalce transportov večinoma iz vrst invalidov. Zalibog pa moramo ugotoviti, da nismo našli pravega razumevanja pri mnogih velikih podjetjih, zalibog tudi ne pri poštni upravi in pri južni železnici ne. Enako nerazumevanje je naprimer v Italiji glasom časnikarskih poročil privedlo do tega, da so se invalidi na večjih krajih siloma polastili poštnih in železniških uprav in na službena mesta postavili invalide. Z Uredbo o začasnih pomoči invalidom in rodbinam padlih vojakov z dne 14. februarja 1920, razglašeno v Uradnem listu deželne vlade za Slovenijo št. 47 z dne 4. maja 1921 se je ustvarila možnost, da si odpremo pot tudi do teh dosedaj še trdih src. Po Uredbi se invalidom pridruže izključna ali prvenstvena pravica do primernih mest v javni ali samoupravni službi, ako so zanj telesno vsaj deloma, strokovno pa popolnoma sposobni, o čemur bo odločala posebna komisija. A tudi večja kmetijska, industrijska, trgovska in prevozna podjetja se morejo zavezati, da sprejmejo v delo invalide. Udruženje se hoče v polni meri posluževati pravic, ki jih daje Uredba invalidom, zavedajoč se, da bo le na ta način mogoče zaježiti in udušiti ono nevarno razpoloženje, ki ga ustvarja brezposelnost in beda, če se slehernemu invalidu priskrbi njegovim zmožnostim primeren zaslužek. Zadnji dogodki so nam dovolj resen opomin za to. Obračamo se vnovič do vseh večjih podjetij s prošnjo, da nas podpirajo v našem resnem stremljenju ter sprejemajo v svoje službe invalide, ki jih bo podpisani odbor priporočal. Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot pokrajinski odbor Maribor.

Predsednik: notar Ašič.

— Zdravstveni teden v Celju. Celjska kulturna društva prirede s sodelovanjem gg. zdravnikov ciklus predavanj s filmi in skioptičnimi slikami o alkoholizmu, tuberkulozi, veneričnih boleznih, pegavici itd. Predavanja se vrše od 1. do 10. avg. t. l. v Celju in raznih drugih krajih celjskega okraja.

31. jul. t. l. se odpre v Celju tudi razstava diapozitivov o raznih boleznih. — Ker so predavanja zelo koristna, se občinstvu priporoča, da se jih redno in polnoštevilno udeležuje.

— Tudi pri ljubljanskih komunistih je vlada uvedla preiskavo, zaplenila razne listine in tiskovine ter ustavila nadaljnje razpečevanje tržaškega komunističnega lista »Delo«.

— Italija ima deficit 4 in pol milijarde lir. V državnem budžetu 1921 do 1922 je iznašal deficit 10 milijard 70 milijonov lir. Vsled povoljne ureditve krušnega vprašanja je deficit znižan skoraj za 6 milijard.

— Lloyd George na dopustu. »Daily Nieuwe« poročajo: Lloyd George bo prebil svoj 6 tendenski dopust na Sol-skem in bo šel po dopustu osebno z Balfourjem na washingtonsko konferenco.

— Češka duhovščina izstopa iz katoliške cerkve. Kakor javlja »Narodna politika«, je dosedaj izstopilo 171 duhovnikov iz rimskokatoliške cerkve. Od teh je 61 duhovnikov pristopilo češkoslov. narodni cerkvi. Razmere dobro ilustrira tudi dejstvo, da je bilo poprej v Pragi vsako leto posvečenih čez 80 teologov, letos pa jih je posvečenih samo 6.

Sokolstvo.

o O priliki sokolskega izleta k Sv. Jakobu je dovolilo obratno ravnateljstvo juž. žel. v Ljubljani polovično vozno ceno, ki znaša tako iz Maribora do Pesnice in nazaj za osebo 6 kron. Iz Pesnice odhaja vlak ob 21.42. Udeležniki morajo imeti predpisano izkaznico, ki se bodo izdajale v nedeljo od 10. do pol 12. ure v Narodnem domu. Zdravo! Odbor MS.

Sport.

: Varaždinski SK : SSK Maribor. V nedeljo 31. t. m. igra VSK na Mariborovem igrišču ob 17. uri z »Mariborom«. Nedeljski tekme »Maribor« je zelo dobro razviti klub, ki ima že zaznamovati dokaj lepe uspehe ter je vsega uvaževanja vreden za vse klube Slovenije. Minulo nedeljo je igral v Celju z Atletik v razmerju 3:3. Vodi pa je že bil to igro z 3:1. Glavna prednost VSK-a leži v izvanredni brzini njegovih igralcev. Tekmo vodi g. Wolner iz Osjeka.

: Avstrija : Švedska 3:1 (2:1). Reprezentance obeh držav so odigrale na Švedskem tekmo, v kateri so Avstrijci glatko zmagali.

Kino.

I. Mariborski bioskop. Smrtna arena. (Car maneže.) Izborna igra znamenite kino-igralka Ester Carenne vpliva čarobno na vse kino-obiskovalce. Carenna je prava Evina hči, ki razume dedščino svoje pramatere kar najugodnejše iskoriščati. Lona, zelo mlada deklica, je hči nekdanje cirkuške umetnice. Nekoč uide med nabito polno predstavo star lev ter povzroči ogromno paniko, pri kateri se Lonina mati smrtno ponesreči. Ravnatelj cirkausa vzame Lono v svojo hišo. Ravnatelj sin Miroslav in Lona se zaljubita in zaročita. Med igralce cirkausa vstopi pa tudi grof Gyllerbary kot umetni jahač, se zaljubi v lepo Lono in jo odvede kot ženo na svoja posestva. Oba živita v najsrečnejšem zakonu. Ravnatelj cirkausa pošlje Loni omarico z dokumenti, katero je prejel od ponesrečene njene matere na smrtni postelji. Iz dokumentov razvidi Lona, da je — sestra svojega moža. Po mučnem duševnem boju se odloči zapustiti moža in srečo. Strašne resnice ni hotela razkriti in odide pod pretevo, da jej ni mogoče živeti brez cirkausa. Dolgo, a brezuspešno išče grof Lono. Slednjič se da ločiti in se oženi vnovič. Po dolgih letih spozna v nekem cirku Lono. Lona vidi svojega brata oženjenega in mu razodene grozno tajnost. Ona prosi bogatega brata, naj odkupi popolnoma zadolžen cirkus ter naj ga podari težko užaljenemu Miroslavu. Ta velikanski film se predvaja od sobote do torka. V ponedeljek koncert.

Danes vsi na koncert „Narodne godbe“ v Narodni dom!

Gospodarstvo.

Borza 28. julija.

Zagreb: Berlin 219—219.50, Italija 733—735, London 622—625, New York 0—172, Pariz 0—1330, Praga 220 do 226, Svica 2875—2900. Valute: Ameriški dolarji 167.50—172, avstrijske krone 18.35—18.42, carski rublji 24—30, češko-slovaške krone 223—225, francoski franki 1330—0, napoleond. 585—590, nemške marke 219—219.50, romunski lejti 0—225, souvereigni 600, italij. lire 728—733, turške lire 590.

Dunaj: Ameriški dolarji 956—960, nemške marke 1180—1186, angleški funti 3390—3410, francoski franki 7355 do 7395, italijanske lire 3909—3922, jugoslovanski dinarji 2125—2145, poljske marke 46—48, švicarski franki 15.575—15.625, češko-slovaške krone 1197—1203, madžarske krone 252 do 255.

Curih: Berlin 7.62, New York 609, London 21.80, Pariz 47.07, Milan 25.25, Praga 7.65, Budimpešta 1.677, Zagreb 3.40, Varšava 0.30, Dunaj 0.70, avstrijske žigosane krone 0.70.

Navodila za žigosanje meril.

Ministrstvo za trgovino je objavilo naredbo o pregledu meril v posameznih pokrajinah naše države. Da bodo zainteresirani krogi o tem poučeni, objavljamo na tem mestu, katera merila se morajo žigosati ter kje in katere oblasti izvrše ta pregled v Sloveniji in Dalmaciji.

Uradnemu pregledu in žigosanju so podvržene: dolgašne mere, mere za kočine, votle mere za merjenje suhih materij, uteži, tehtnice in plinomeri.

Kontrolo izvršujejo v Sloveniji vsi meroizkusni uradi, ki se nahajajo v sledečih mestih: Ljubljana, Brežice, Celje, Kamnik, Kočevje, Kranj, Krško, Litija, Ljutomer, Maribor in Ptuj, Split, Hvar, Kotor, Makarska in Šibenik.

Te oblasti žigosajo vsa zgoraj navedena merila razen plinomerov, ki se žigosajo samo v Ljubljani. Steklenice in čaše za točenje alkoholnih pijač niso podvržene uradnemu pregledu, biti pa mora označena njih vsebina oziroma mera.

Žigosanje strujomerov izvršuje za sedaj v celi državi samo zavod za elektrotehniko na univerzi v Beogradu. Ta zavod pa še ni tako urejen in tudi ne razpolaga s potrebnim osebjem, da bi lahko izvršil žigosanje za celo državo. Ker pa žigosanje strujomerov v nekaterih krajih dosedaj sploh ni bilo uvedeno, in bi to žigosanje povzročilo zastoj in zmešnjave v obratih, se za enkrat ne proglasi za obvezno. Strujomere, ki se bodo v bodoče uvažali iz inozemstva na teritorij Srbije, morajo carinarne v svrhu uradnega žigosanja prijaviti zavodu za elektrotehniko na univerzi v Beogradu, ki bo na to ukrenil vse potrebno. Strujomeri za podjetja izven Srbije niso podvrženi uradnemu pregledu in žigosanju ter se lahko brez vsakega nadaljnjega postopanja izroče podjetju. Vsa druga iz inozemstva uvažana merila morajo prijaviti carinarne najbližjemu meroizkusnemu uradu. Prijava mora vsebovati: ime lastnika, število (množino) in vrsto meril in kedar se bo vršilo zacarinjenje. Meroizkusni urad nato obvesti carinarne, kje bo izvršil pregled, bodisi na carinarni ali pri lastniku samem. Na podlagi tega obvestila carinarne

ali dotična merila do pregleda obdrži, ali pa jih izroči lastniku. Carinarne morajo torej postopati tako, kakor odredi meroizkusni urad.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Korespondentinjo

ki obvlada popolnoma italijanski jezik samostojno moč, sprejme pod ugodnimi pogoji večja trgovsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod „Italijanska korespondentinja“ na upravo „Tabor“, 1056 4—1

Kava pražena

1/4 kg K 17.—
1/4 „ K 20.—
1/4 „ K 22.—
1/4 „ K 24.—
1/4 „ K 34.—

Kava surova

1/4 kg K 14.—
1/4 „ K 16.—
1/4 „ K 17.50
1/4 „ K 19.—
1/4 „ K 20.—

Pri večjem odjemu primeren popust.

P. ERZIN

10—3 Maribor 1057
Gosposka ulica 28.

Mala oznanila.

Šole prost mladenič, priden in zanesljiv, dobi z dobro hrano mesto kot pikolo v gostilni „Pri črnem orlu“. 1062 2—2

Gospodična, spretna in zanesljiva prodajalka, izučena specerijske stroke, vešča tudi nemškega jezika, se takoj sprejme. Ponudbe na upravo pod „Prodajalka“. 1019

Proda se pohištvo! Kdor ima dovoljenje stanovanjske komisije se lahko takoj vseli. Ponudbe na anončni zavod L. Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 1060 2—2

Pozor! V soboto, dne 30. julija 1921 vsi na koncert „Narodne godbe“ v Narodni dom. Točilo se bo ledeno mrzlo pivo. 1063 2—2

V nedeljo 31. julija 1921

vrtni koncert

v gostilni „Pri Urbanu“ v Vrbanovi ulici št. 28 ali podaljšana Slovenska ulica. Igra sekstet Narodne godbe. Začetek ob 18. uri. 1069

Nahrbtniki

za planine v raznih velikostih iz jadravine oziroma gumiranega platna, gurti za rolo, trakovi za žaluzije, mreže za konje, žoge za nogomet, gonilni jermeni itd. pri

Iv. Kravos, Maribor
Aleksandrova c. 13.
1065 5—1

Plzenska restavracija

Maribor, Tattenbachova ul. 5

V soboto, dne 30. julija 1921 ob 19. uri

vrtni koncert.

Angl., francoska in domača kuhinja. Toči se: Franska meljska hribovska vina, kamniški specialni muškatalj ter Götzoovo pivo.

V nedeljo 31. julija ob 9. uri

jutrnji koncert.

Zajutr: Angleški z desertnim sektor in žlahtn. vino

MARIBORSKA TISKARNA D.O.O.

Centrala: Turčičeva ul. 4. Podružnica: Strossmayerjeva ul. 5.

Izvršuje vsa v fiskarsko, litografsko in kamnotiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: knjige, brošure, cenike, računske zaključke, letake, lepake, vabila, račune, razpredelnice, pisma in pisemske zavitke, osmrtnice, posetke, račune ter vse tiskovine za občinske in druge urade. Naročila se točno izvrše ter se zaračunajo najceneje.

Centrala:
Telefon
št. 24.

Podružnica:
Telefon
št. 3/VI.

Tiskarna je opremljena z najmodernejšimi
in najnovejšimi stroji in črkami.